

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ХАРИЗМАТИЧНОГО ЛІДЕРА

Ми живемо у дуже складний час, коли в Україні відбуваються повномасштабні бойові дії. У нашій державі загострилися соціальні, економічні, глобалізаційні кризові процеси. У зв'язку із цим, актуальним сьогодні є визначення феномену харизматичного лідерства з метою покращення стану розвитку української держави, що характеризується вищенаведеними складними і суперечливими процесами.

Кого ж вважають харизматичним лідером? Поняття лідерства активно почало досліджуватися у науці починаючи ще з 1920-х років.

Лідерство - це одне з явищ групових процесів, характеристика особистості, зв'язок між лідером та його прихильниками, а також здатність до трансформаційного впливу на маси.

Слово «харизма» перекладається з грецької як «дар», «милість», іноді ще як «привертати до себе увагу». В Античну епоху воно зазвичай вживалося в значенні «дар богів».

Німецький соціолог М. Вебер першим почав наукове дослідження феномену харизматичного лідерства. Він ввів поняття «харизма» в науковий обіг і визначив її, як певну екстраординарну здібність, якісну характеристику людини, завдяки якій особистість оцінюється як обдарована надприродними, надлюдськими або ж особливими силами, недоступними іншим.

Це і стало основою концепції харизматичного лідерства. Харизматичним лідер здатний впливати на своє оточення, мати сильну потребу в діяльності і бути переконаним у правоті того, у що він вірить.

Він упевнений у собі, чутливий до зовнішнього оточення, бачить розв'язання проблеми за межами статусу-кво, уміє звести це бачення до зрозумілого всім рівня.

Процес формування харизматичного лідера проходить кілька стадій. Спочатку розвивається чутливість до виявлення проблеми, на яку можна було б спрямувати критику. Потім – він розвиває в собі бачення індивідуалізованих шляхів вирішення цієї проблеми.

Наступною є стадія, пов'язана із здатністю лідера передати своє бачення за допомогою міжособистісної комунікації (мови, жестів, пози і т.п.) оточуючим таким чином, щоб це справило на них сильне враження і стимулювало до дій.

Далі харизматичний лідер для згуртування навколо себе прихильників викликає довіру до себе, показуючи знання справи, уміння домагатися успіху, ризикувати і здійснювати неординарні дії або вчинки. І завершальним етапом є демонстрація здібностей до реалізації свого бачення через делегування повноважень оточуючим. Не зважаючи на те, що харизма вважається «даром божим», більшість людей можуть розвинути в собі навички харизматичного лідера, створюючи власний імідж.

Дуже важливим фактором у формуванні особистості харизматичного лідера є розвиток шанобливого та толерантного ставлення до прихильників.

Важливим також є усвідомлення та прийняття власної унікальності та неповторності, а також відмова від рівняння стандартів та норм.

Сучасний світ перебуває у постійному русі, що змінює сутність праці і вимоги до особистості та діяльності лідера, вимагає від нього високої гнучкості, відкритості до нового досвіду, здатності та готовності до постійного навчання. Отже, справжній лідер – це людина, яка користується довірою свого оточення, демонструє вміння швидко пристосовуватися до змін, має стратегічне і адаптивне мислення, віру в себе і команду, має харизматичні здібності і силу волі, при цьому є чесною і відкритою, вільною, самостійною і автономною.

Сьогодні наша країна як ніколи потребує саме таких харизматичних лідерів, здатних вбирати все найкраще, що є в українській культурі.